

6 ta' Marzu, 1954.

Imballef :

Chav. Onor. Dr. W. Harding, B.Litt., LL.D.

D-Pulizija cergus Mary Simiana

**Disturb ta' l-Ordni Pubbliku — Għied — Offiċi —
Provokazzjoni — Kontravvenzjoni — Art. 352 (bb)
tal-Kodiċi Kriminali**

Ir-reat ta' ksur tal-bon ordni pubbliku bil-għied bażat fuq l-inċiż (bb) ta' l-art. 352 tal-Kodiċi Kriminali jirrikorri meta l-istessju jkun akkompagnat minn att li jweldi jew inaqas l-opinjoni tas-sikurezza pubblika jew tas-sikurezza individwali. Jekk, imbagħad, dat l-att ikun segwit minn għied u offiċi fuq il-persuna, l-istess att jiġi assoċjat fl-imputazzjoni tal-għied u offiċi.

Kull offiċja fuq il-persuna għandha tiġi meqjusa għaliha, stante li l-konsegwenzi legali jistgħu jkunu diversi skond iż-zorta ta' l-offiċi; u ma jistgħux l-offiċi kollha jitqiesu globalment. Għalhekk ma jistgħux diversi offiċi ta' natura ħafifa u ta' ftit importanza jitqiesu flimkien bħala offiċjo waħda ta' natura ħafifa.

Il-provokazzjoni ta' qabel tiġi rikjamata, u s-sir volubli għall-fatt s-sussegwenti, meta jkun hemm xi ċirkustanza ġdida li firrikjamaha. Hawn veru li għall-kontravvenzjonijiet l-element psikiku hu sodisfatti bis-sempliċi volontarjetà, bla ma jehtieġ l-element dolus: imma hemm bżonn dejjem li l-imputat ikun ried il-fatt.

L-imsemmija Similana għet innessura quddiem il-Qorti Kriminali tal-Maġistrati ta' Malta fuq erbgħa imputazzjonijiet: (a) li kiseret l-ordni pubbliku bil-ġlied; (b) li fl-istess ġlieda għamlet feriti ta' natura ħafifa fuq il-persuna ta' Anne Borg; (c) li għamlet isara volontarja fuq il-ġibsa ta' l-imsemmija Borg; (d) li b'daqshekk esponietha indeċenti (sic) fil-pubbliku.

Bis-sentenza tagħha tas-7 ta' Jannar, 1954 dik il-Qorti sabitha hatja u kkundannatha £5 ammenda:

L-imputata appellat:

Trattat l-appell, ikkunsidrat:

Il-fatti huma sempliċi, però sinifikativi u li jimportaw konsegwenzi legali li għew għal kollox trasandati fis-sentenza appellata. Il-Maġistrat approċeda daqs kieku kien fatt "sic et simpliciter", bla ċirkustanzi konkomitanti ta' xejn:

F'tit granet qabel l-incidenti li taw lok għall-imputazzjonijiet dediti kontra l-imputata, dik kienet qabdet lill-żewġha f'sitwazzjoni kompromettenti — b'ie x wiehed iġhid lanqas — mal-pretiża offiċja Anne Borg. Ix-xhieda stess ta' Anne Borg, l-inverosimiljanza ta' l-ispejgazzjoni li tat ta' meta marret mal-żewġ l-imputata, hi l-aħjar illustrazzjoni tal-kwadru tal-każ. Naturalment, l-imputata, offiċja b'dik il-kondotta ta' żewġha u ta' Borg, kienet taht eċċinament kbir, li kien jidher li għadu fuqha anki meta xehdet quddiem din il-Qorti. Dak inhar tal-każ, Anne Borg, s'hin barġet mingħand il-Kappillan, qalet il-kliem "irrangajna kollox" lil xi ħabiba tagħha, b'mod li l-imputata semgħetha; u din habtet għaliha:

Kwantu għall-imputazzjoni ta' ksur tal-bon ordni pubbliku bil-ġlied, bazata fuq l-inċiż (bb) ta' l-art. 352 Kap.

12, din il-Qorti kellha digà okkażjoni tiddeċidi, fuq l-iskorta tal-*giurisprudenza* stabbilita mill-Prim Imħallef Sir Adrian Dingli fis-sentenza App. Krim. "Pol. vs. Bugeja", 10 ta' Ġunju, 1890 (ara App. Krim. "Pul. vs. Scinto et.", 13.2.54), li dak l-inciż **ma** hux qiegħed għall-każ tas-sikurezza pubblika jew individwali. F'dan il-każ, l-att ta' l-imputata seta' jnaqqas l-opinjoni tas-sikurezza individwali ta' Anne Borg, imma preċiżament bħala tali hu assorbit fl-imputazzjoni l-oħra tal-ġlieda u ta' l-offiżi fuq il-persuna. Kieku **ma** kienx hemm il-fatt sussegwenti tal-ġlieda u ta' l-offiżi, allura dik l-imputazzjoni — dejjem interpretata kif fuq inġhad, u mlux bħala imputazzjoni ta' storbu — kienet toqgħod wehedha bħala imputazzjoni "per se stante": imma, bil-fatt sussegwenti tal-ġlieda effettiva u ta' l-offiżi, giet assorbita fl-imputazzjoni l-oħra, għaliex **diversament** l-istess fatt ikun qiegħed jiġi addebitat darbtejn. Għalhekk, dik l-imputazzjoni għandha tiġi eskluża;

Kwantu għall-imputazzjoni tal-ġlieda u ta' l-offiżi fuq il-persuna ta' natura hafifa, hu fatt li l-imputata aggreddiet lil Borg u kkaġmatilha feriti. Izda t-tabib, li rrilaxxa ċ-ċertifikat, issa qal li kull wabda mill-offiżi kienet ta' natura hafifa u ta' ftit importanza, u li hu, fiċ-ċertifikat fol. 2, ikkonkluda "I consider such a lesion of a slight nature", għax qies l-offiżi kollha globalment. Issa, dan **ma** hux korrett legalment; għaliex kull offiża għandha titqies għaliha, peress li l-konsegwenzi legali jistgħu jkunu diversi skond ix-xorta ta' l-offiża. Kien ikun, per eżempju, straordinarju kieku keġlu jiġi ammess dan il-prinċipju, li diversi offiżi ljevi jitqiesu fil-komplex tagħhom offiża gravi, mentri l-igi tghid x'*inhuma* offiżi ljevi u x'*inhuma* offiżi ljevi u ta' ftit importanza (art. 229-230-235 (1) u (3) Kap. 12). Għalhekk għandu jiġi ritenut, skond il-igi, li l-offiżi huma kif issa ddikjarahom fix-xhieda tiegħu t-tabib, *ċjoè* ta' natura hafifa u ta' ftit importanza;

Issa, **ma** hemmx dubju li f'dan il-każ kien hemm il-provokazzjoni. Inutili jingħad li l-fatt ta' l-iskoperta tat-treska ma' Anne Borg kien granet qabel; għaliex dan in-nhar ta' l-incident kien hemm fatt ġdid li rrikjama l-fatt ta' qabel u

reġġha attiva l-provokazzjoni. Borg, dan inhar ta' l-inċident tal-ġlieda, qalet il-kliem "irrangajna kollox". Dawk il-kliem setgħu jfissru dawk li qalet Borg; imma setgħu wkoll ikunu botta għall-imputata, u ċert li, kienu x'kienu, l-imputata kienet ġustifikata li tiffimhom bhala botta għaliha, molto più li Borg ma kellhiex għalfejn tithaddet igħajjat b'mod li, kif stqarret li stess, semgħetha l-imputata, jekk hi kienet qiegħda tgħid lill-habiba tagħha dawk il-kliem fis-sens li l-kappillan kien iffirmallohom il-passaport. Imbagħad, għalfejn qalet dawk il-kliem lill-habiba tagħha, jekk din kienet marret magħha għand il-kappillan, u kwindi kienet taf li l-passaport kien firmat, u ma keidhiex b'zonn dik l-informazzjoni? Issa, hu risaput li l-provokazzjoni ta' qabel tiġi rikjamata, u ssir valida għall-fatt sussegwenti, meta jkun hemm xi ċirkustanza ġdida li tirrikjamata. Għalhekk, għandu jiġi ritenut li l-offiżi fuq il-persuna, kagunati mill-imputata lil Anne Borg, kienu ta' sorta hafifa u ta' ffit importanza, u li r-reat hu skużabbli minhabba provokazzjoni, u li kwindi huma applikabbli l-pieni tal-kontravvenzjonijiet:

Kwantu għall-imputazzjoni ta' Isara involontarja fuq il-libs, din tirizulta; iżda hemm il-provokazzjoni għaliha wkoll fis-sens li fuq ingħad, u għalhekk huma applikabbli l-pieni tal-kontravvenzjonijiet skond il-proviso ta' l-art. 339 Kap. 12:

Kwantu għall-imputazzjoni li l-imputata esponiet li Borg indecenti (sic) fil-publiku, hu vera li fil-kolluttazzjoni l-imputata ġibdet il-jersey ta' Borg u hallietha bir-reġġipetto biss; iżda hu semplicement absurd li dan il-fatt, inċidentalment tal-ġlieda stess, u kompenetrat filha, jitqies bhala fatt indipendenti li jikkostitwixxi l-kontravvenzjoni kontemplata fl-art. 354(2) Kap. 12. (Għall-kontravvenzjonijiet hu veru li l-element psikiku hu soddisfatt bis-sempliċi volontarjetà, bla ma jehtrig l-element doluz; imma hemm b'zonn dejjem li l-imputat ikun irid il-fatt (Appell Kriminali "Pulizija vs. Gauci", 14 ta' Novembru, 1936). Issa, l-imputata ma riedetx il-fatt li tnezza lil Borg, iżda riedet il-fatt li tagħtiha xebgħa, u fix-xebgħa li tagħtha ingħbed minn fuqha l-jersey ta' Borg;

Għalhekk il-Qorti tiddecidi;

Billi tilibera l-imputata miż-żewġ imputazzjonijiet ta' ksur tal-bon ordni pubbliku bil-għied u ta' l-espożizzjoni indecenti, u tiddikjaraha hatja biss ta' offiżi volontarji fuq il-persuna ta' Anne Borg ta' natura hafifa u ta' ftit importanza, iżda skuzabbli minhabba provokazzjoni, u ta' hsara volontarja fil-libs ta' l-imsemmija Borg, ta' ammont mhux akbar minn £3, ukoll skuzabbli minhabba provokazzjoni; u tikkundannaha għal kull wieħed minn dawn iż-żewġ reati, wara li kienet in konsiderazzjoni l-cirkustanzi kollha tal-każ, u wara l-art 1-ari, 235(3), 244(b), 246(c), u 339(d) Kap. 12, għall-qena ta' ammenda ta' 2s.6d., b'kollox 5s. U b'dan il-mod inforamat is-sentenza appellata u ddisponiet mill-appell.
